

Gorzów Wlkp., dnia 17 grudnia 2013 r.

PS-VI.431.2.2013

Pani
Jadwiga Bąkowska
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
w Gorzowie Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm./ oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. z 2013 r., poz. 29/, pracownicy Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w okresie od dnia 28 czerwca 2013 r. do dnia 22 lipca 2013 r. przeprowadzili z upoważnienia Wojewody Lubuskiego kontrolę sprawdzającą w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp.

Przedmiotem przeprowadzonej kontroli problemowej była ocena zgodności wydawanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz prawidłowości postępowania orzeczniczego. Kontrolą problemową objęty był okres od dnia 01.01.2011 r. do dnia 31.06.2013 r.

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kierownikowi podmiotu kontrolowanego.

W związku z ustaleniami kontroli, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, doręczonym oraz podpisanym przez Panią dnia 26.11.2013 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne. Proszę o zapoznanie się z jego treścią, a także o realizację uwag i zaleceń pokontrolnych w nim zawartych.

W zakresie prawidłowości prowadzenia postępowania orzeczniczego, w wyniku kontroli stwierdzono, iż w badanym okresie ok. 13 % spraw podmiot kontrolowany rozpatrzył w terminie miesiąca. Pozostałe sprawy zostały zatem rozpatrzone z naruszeniem art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, obligującego powiatowe zespoły do rozpatrywania wniosków o wydanie orzeczenia w terminie miesiąca. Średni okres oczekiwania na wydanie orzeczenia w skontrolowanych aktach wynosił: dla dzieci 40 dni, a dla osób po 16 roku życia 77 dni.

Spośród wszystkich skontrolowanych akt spraw, podmiot kontrolowany pisemnie zawiadamiał strony postępowań o terminie posiedzenia składu orzekającego, jednak w 7 przypadkach zawiadomienia te zostały wysłane do osób zainteresowanych w terminie krótszym niż 7 dni, tj. w sposób naruszający § 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie orzekania (...). Są to sprawy, które zostały rozpatrzone bez konieczności osobistego stawiennictwa (w trybie zaocznym).

Ustalono ponadto, iż we wszystkich zbadanych sprawach rozpatrzonych po terminie (66 spraw), podmiot kontrolowany nie wysyłał wnioskodawcom zawiadomień o niezakończaniu sprawy w terminie. Jedyne jeden egzemplarz tych zawiadomień dołączano do akt sprawy. Zaniechanie to stanowi rażące naruszenie art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, którego dyspozycja nakazuje organom administracji publicznej zawiadomienie strony o każdym przypadku niezakończania sprawy w terminie miesiąca, przyczynach zwłoki i nowym terminie jej załatwienia. Jest to tzw. obowiązek sygnalizacyjny organu, którego niedopełnienie powoduje pozostawanie organu w bezczynności. Wprawdzie

przepisy postępowania administracyjnego nie określają zasad czy ograniczeń przy wyznaczaniu nowego terminu załatwienia sprawy, jednak powinien on być ustalony zgodnie z ogólną zasadą szybkości postępowania. Zarówno przyczyny zwłoki, jak i nowy termin załatwienia sprawy powinny być wyznaczone precyzyjnie i w wyznaczonym dniu powinno odbyć się posiedzenie składu orzekającego. Spośród skontrolowanych akt spraw, w 35 przypadkach rzeczywisty termin załatwienia sprawy był inny, niż termin wyznaczony przez organ w zawiadomieniu o niezakończonym terminie, dołączanym do akt sprawy.

W zakresie prawidłowości kwalifikowania wnioskodawców do osób niepełnosprawnych lub do poszczególnych stopni niepełnosprawności oraz określania pozostałych elementów orzeczenia, kontroli poddanych zostało 10 orzeczeń o niepełnosprawności oraz 21 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Wszystkie skontrolowane orzeczenia o niepełnosprawności wydane zostały prawidłowo. Poszczególne ich elementy (w szczególności stopień niepełnosprawności i symbole przyczyn niepełnosprawności) były zgodne ze stanem faktycznym oraz znajdowały potwierdzenie w załączonej do akt spraw dokumentacji medycznej.

Mimo prawidłowości wydanych orzeczeń o niepełnosprawności, wątpliwości budzi dobór wydającego je składu orzekającego. Wszystkie te orzeczenia zawierały przynajmniej jeden z symboli przyczyn niepełnosprawności: 01-U, 04-O, 06-E, 10-N, 12-C. Wydane zostały jednak przez lekarzy pediatrów, nie będących specjalistami w dziedzinie neurologii, okulistyki czy psychiatrii, mimo, że w składzie Powiatowego Zespołu znajdują się lekarze o takich specjalnościach. Dobór składu orzekającego, rozpatrującego skontrolowane orzeczenia o niepełnosprawności narusza § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie orzekania (...), w myśl którego przewodniczącym składu orzekającego jest lekarz, specjalista w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej dziecka.

Spośród 21 zbadanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności:

1. Choroba zasadnicza oraz choroby współistniejące, określone w ocenie stanu zdrowia w 20 przypadkach wynikały z załączonej dokumentacji medycznej.
2. Stopień niepełnosprawności został określony prawidłowo w 12 sprawach.
3. Zgodnie z załączoną do wniosku dokumentacją medyczną i aktualną wiedzą w tej dziedzinie, 18 orzeczeń wydanych zostało na właściwy czasookres.
4. Wskazania w wydanych orzeczeniach, w punktach od 1 do 10 określone zostały prawidłowo w 11 sprawach.

5. Symbole przyczyn niepełnosprawności w 19 przypadkach odzwierciedlały uszkodzenia lub choroby, które powodują zaburzenie funkcji organizmu.

6. Naruszenie sprawności organizmu w zakresie określonych w orzeczeniu symboli przyczyn niepełnosprawności w 12 aktach jest prawidłowo udokumentowane aktualnymi wynikami badań.

Spośród powyższych orzeczeń uznano, iż w 7 przypadkach istnieje uzasadniona wątpliwość, co do zgodności wydanych orzeczeń ze stanem faktycznym. Są to orzeczenia o znakach:

- ZON.8321.67738.2012,
- ZON.8321.67838.2012,
- ZON.8321.68982.2012,
- ZON.8321.69452.2012,
- ZON.8321.70135.2012,
- ZON.8321.70870.2012,
- ZON.8321.71450.2012.

Szczegółowe okoliczności budzące zastrzeżenia co do zgodności wskazanych orzeczeń ze stanem faktycznym wskazane zostały w protokole kontroli (str. 6 – 11). Postępowania przed jednostką kontrolną, zakończone wydaniem przedmiotowych orzeczeń kwalifikują się do wznowienia, zgodnie z art. 6c ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Spośród skontrolowanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, przy 12 orzeczeniach, poddano kontroli ocenę funkcjonowania społecznego wnioskodawcy, dokonaną przez pracownika socjalnego. W 6 przypadkach odnotowano nieprawidłowości w sporządzaniu formularza. Wady te zazwyczaj dotyczyły niezgodności proponowanego stopnia niepełnosprawności z zapisami formularza. Oceny te były niespójne z wcześniejszymi ustaleniami dotyczącymi ograniczeń lub wykazywanych zdolności.

Biorąc pod uwagę zgodność wydawanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz prawidłowości postępowania orzeczniczego, Zespół kontrolny wydaje ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Odpowiedzialną za wskazane nieprawidłowości jest Przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp., która jest kierownikiem podmiotu kontrolowanego. Odpowiedzialność Przewodniczącej

nie obejmuje treści wydawanych orzeczeń, które są zależne od ocen członków składów orzekających. Zgodnie z § 19 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, Przewodniczący Zespołu organizuje obsługę administracyjno-biurową Zespołu i reprezentuje Zespół na zewnątrz.

Uwagi i zalecenia pokontrolne zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Zobowiązuje się Panią Jadwigę Bąkowską – Przewodniczącą podmiotu kontrolowanego do:

1. Natychmiastowego wznowienia 7 postępowań w sprawach zakończonych wydaniem orzeczeń o stopniu niepełnosprawności o znakach: ZON.8321.67738.2012, ZON.8321.67838.2012, ZON.8321.68982.2012, ZON.8321.69452.2012, ZON.8321.70135.2012, ZON.8321.70870.2012, ZON.8321.71450.2012 w trybie art. 149 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z 6c ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej (...). Przekazanie akt spraw przeznaczonych do wznowienia postępowania nastąpi odrębnym pismem, bezzwłocznie po doręczeniu Przewodniczącej PZON wystąpienia pokontrolnego;
2. Dochowania przez Zespół terminowości załatwiania spraw, poprzez rozpatrywanie możliwie największej liczby wniosków w ustawowym terminie (art. 35 § 1-3 K.p.a.);
3. Bezwzględного przestrzegania art. 36 K.p.a., tj. pisemnego informowania stron o niezakończonym w terminie, przyczynach zwłoki i wyznaczonym nowym terminie załatwienia sprawy, jak również do przestrzegania wyznaczonych przez organ nowych terminów załatwienia spraw;
4. Pisemnego wyznaczania przez Przewodniczącą Zespołu składu orzekającego właściwego do rozpatrzenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, pod przewodnictwem lekarza-specjalisty właściwego do choroby zasadniczej wnioskodawcy;
5. Dopilnowania, aby dane zawarte w ocenach funkcjonowania społecznego były spójne z rozstrzygnięciem.

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, kierownik podmiotu kontrolowanego

zobowiązany jest do zawiadomienia organu kontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Informację należy przekazać Wojewodzie Lubuskiemu za pośrednictwem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 60 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Katarzyna Jankowiak
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej